

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Asan/14/2017
Identifikačné číslo spisu: 1017200077
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Petra Příbelská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1017200077.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): ALMITOUR, s.r.o., so sídlom Predmierska 397, Turzovka, IČO: 44 893 523, právne zastúpený: JUDr. Lenka Maďarová, advokátka so sídlom Sládkovičova 6, Žilina, proti žalovanému: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody 6, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25. októbra 2016, rozhodujúc o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/12/2017-29 zo dňa 29. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 2S/12/2017-29 zo dňa 29. marca 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) uznesením č.k. 2S/12/2017-29 zo dňa 29. marca 2017 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. d/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S.s.p.“) odmietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25.10.2016, ktorým zamietol rozklad žalobcu a potvrdil rozhodnutie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. 20221/2016/C221-SCDPK/52592 zo dňa 22.08.2016, ktorým ako príslušný orgán podľa § 8 ods. 1 písm. b/ zákona č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, príslušný na konanie podľa § 41 ods. 1 písm. q/ zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 56/2012 Z.z.“) a § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „správny poriadok“) uložilo žalobcovi pokutu podľa § 48 ods. 3 písm. e/ zákona č. 56/2012 Z.z. vo výške 150,- € za porušenie povinnosti ustanovenej v § 11 písm. d/ zákona č. 56/2012 Z.z.. O trovách konania rozhodol s poukazom na § 170 písm. a/ S.s.p. tak, že žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v odôvodnení uznesenia poukazuje na ustanovenia § 24 ods. 2 správneho poriadku a § 181 ods. 1 S.s.p. konštatoval, že lehota na podanie žaloby pre fyzickú alebo právnickú osobu je dvojmesačná, pričom táto začína plynúť odo dňa oznámenia rozhodnutia fyzickej alebo právnickej osobe. Lehota na podanie žaloby má prekluzívny charakter a jej zmeškanie nemožno odpustiť.

3. Z obsahu administratívneho spisu správny súd zistil, že rozhodnutie žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25.10.2016 bolo žalobcovi s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 2 správneho poriadku doručené dňa 31.10.2016, keď na pošte bolo uložené dňa 28.10.2016. Ďalej uviedol, že žalobca mal možnosť podať žalobu v čase od 31.10.2016, teda odo dňa oznámenia rozhodnutia do 31.12.2016, kedy uplynula v zmysle § 181 ods. 1 S.s.p. lehota na podanie žaloby. Žaloba na preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného bola podaná dňa 13.01.2017, teda po márnom uplynutí lehoty na podanie správnej žaloby.

4. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (sťažovateľ) z dôvodov uvedených v ustanovení § 440 ods. 1 písm. f/, g/ a j/ S.s.p. kasačnú sťažnosť. V dôvodoch kasačnej sťažnosti namietal, že krajský súd vychádzal z fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku, tzn. napadnuté rozhodnutie malo byť sťažovateľovi doručené tretím dňom od uloženia rozhodnutia na pošte, hoci krajský súd mal za preukázané, že sťažovateľ toto rozhodnutie reálne prevzal dňa 14.11.2016. Ďalej citoval ustanovenia § 5 ods. 1, § 181 ods. 1, § 25, § 69 ods. 4 a 6 S.s.p. a uviedol, že krajský súd vydal nesprávne rozhodnutie v dôsledku použitia nesprávneho právneho predpisu a to ustanovenie § 24 ods. 2 správneho poriadku resp. v dôsledku nesprávneho vyloženia uvedeného ustanovenia. Sťažovateľ prevzal rozhodnutie žalovaného dňa 14.11.2016, tzn. od uvedeného dňa mu začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie správnej žaloby. Fikcia doručenia sa tak neuplatní, nakoľko došlo k účinnému doručeniu adresátovi. Žaloba na preskúmanie rozhodnutia bola podaná dňa 13.01.2017, tzn. lehota na podanie správnej žaloby bola zachovaná a preto krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, že sťažovateľ podal správnu žalobu po márnom uplynutí lehoty na podanie žaloby. S poukazom na uvedené žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 447 ods. 1 S.s.p. priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok, nakoľko je splnená zákonom stanovená podmienka, že právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu by hrozila vážna ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom, a aby napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že spôsob doručovania rozhodnutí je upravený v § 24 a § 25 správneho poriadku vrátane judikatúry Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Mal za to, že krajský súd postupoval správne, keď žalobu sťažovateľa odmietol a preto žiadal, aby Najvyšší súd SR kasačnú sťažnosť zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ S.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu z dôvodov a v rozsahu uvedenom v kasačnej sťažnosti sťažovateľa (§ 453 ods. 1 a 2 S.s.p.), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 S.s.p. a po jej preskúmaní dospel k záveru, že uznesenie krajského súdu je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

7. Podľa § 2 ods. 1 S.s.p., v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

8. Podľa § 2 ods. 2 S.s.p., každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

9. Podľa § 6 ods. 1 S.s.p., správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 181 ods. 1 S.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba musí správnu žalobu podať v lehote dvoch mesiacov od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo opatrenia orgánu verejnej správy, proti ktorému smeruje, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak.

11. Podľa § 98 ods. 1 písm. d/ S.s.p. správny súd uznesením odmietne žalobu, ak bola podaná oneskorene.

12. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu č.k. 2S/12/2017-29 zo dňa 29. marca 2017, ktorým odmietol žalobu sťažovateľa z dôvodu, že sťažovateľ podal správnu žalobu po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty. Správny súd aplikáciu ustanovenia § 98 ods. 1 písm. d/ S.s.p., odôvodnil tým, že rozhodnutie žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25.10.2016 bolo sťažovateľovi s poukazom na ustanovenie § 24 ods. 2 správneho poriadku doručené dňa 31.10.2016, keď na pošte bolo uložené dňa 28.10.2016. Uviedol, že sťažovateľ mal možnosť podať žalobu v čase od 31.10.2016, teda odo dňa oznámenia rozhodnutia do 31.12.2016, kedy uplynula v zmysle § 181 ods. 1 S.s.p. lehota na podanie žaloby. Žaloba na preskúmanie napadnutého rozhodnutia žalovaného bola podaná dňa 13.01.2017, na základe čoho konštatoval, že sťažovateľ podal žalobu na správnom súde oneskorene.

13. Podľa § 24 ods. 1 správneho poriadku, dôležité písomnosti, najmä rozhodnutia, sa doručujú do vlastných rúk adresátovi alebo osobe, ktorá sa preukáže jeho splnomocnením na preberanie zásielok.

14. Podľa § 25 ods. 2 správneho poriadku, ak nemožno doručiť písomnosť právnickej osobe na adresu, ktorú uviedla alebo je známa, ani na adresu jej sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaná, a jej iná adresa nie je správny orgán známa, písomnosť sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky správny orgán za doručenú, a to aj vtedy, ak ten, kto je oprávnený konať za právnickú osobu, sa o tom nedozvie.

15. Najvyšší súd v súvislosti s posudzovaním dôvodnosti námietok sťažovateľa uplatnených v kasačnej sťažnosti z obsahu administratívneho spisu zistil, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25.10.2016 bolo uložené na pošte dňa 28.10.2016, ktorá skutočnosť vyplýva z doručky pripojenej k napadnutému rozhodnutiu. Na uvedenej doručke je zároveň i dátum a podpis svedčiaci o tom, že sťažovateľ resp. jeho splnomocnenec si predmetnú zásielku fyzicky prevzal dňa 14.11.2016. Žalovaný na svojom rozhodnutí vyznačil právoplatnosť dňom 14.11.2016. Správny orgán sa teda zásielka nevrátila ako nedoručená. Doručka tak súčasne obsahuje údaj o uložení zásielky na pošte ako i údaj o jej reálnom prevzatí sťažovateľom.

16. Doručovanie písomnosti správnym orgánom účastníkom správneho konania je upravené v ustanoveniach § 24 až § 26 správneho poriadku.

17. V predmetnej veci považoval kasačný súd za kľúčové zaujať právny názor k otázke vzájomného vzťahu medzi ustanovením upravujúcim doručovanie písomnosti do vlastných rúk podľa § 24 ods. 1 správneho poriadku a ustanovením upravujúcim náhradné doručenie písomnosti tzn. fikciu doručenia podľa § 25 ods. 2 správneho poriadku.

18. V súvislosti s výkladom a aplikáciou vyššie uvedených zákonných ustanovení je potrebné uviesť, že ustanovenie § 25 ods. 2 správneho poriadku má vo vzťahu k ustanoveniu § 24 ods. 1 správneho poriadku subsidiárny charakter a teda pristúpiť k aplikácii náhradného doručenia možno iba za predpokladu, že písomnosť určená do vlastných rúk nebola adresátovi reálne doručená. V predmetnej veci je nepochybné, že doručenie žalobou napadnutého rozhodnutia tak uplatnením fikcie doručenia v zmysle § 25 ods. 2 správneho poriadku ako i jeho faktické prevzatie v zmysle § 24 ods. 1 správneho poriadku preukazuje jedna doručka. V danom prípade tak došlo ku konkurencii zákonných spôsobov doručovania písomnosti určenej do vlastných rúk, keďže sťažovateľ si napadnuté rozhodnutie dňa 14.11.2016 fakticky prevzal. Kasačný súd zastáva názor, že v prípade, ak z doručky vyplýva faktické

prevzatie písomnosti určenej do vlastných rúk, nie je dôvodné skúmať ďalšie skutočnosti týkajúce sa jej náhradného doručenia, keďže toto doručenie má vo vzťahu k reálnemu doručeniu subsidiárny charakter. Preferenciu inštitútu náhradného doručenia na základe tohto istého dôkazného prostriedku (doručenky) aj s poukazom na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR (nález II. ÚS 65/2010-49) nemožno považovať za ústavne konformné podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 46 ods. 2 Ústavy SR.

19. Najvyšší súd však na tomto mieste opätovne zdôrazňuje, že v danej veci k reálnemu prevzatiu napadnutého rozhodnutia sťažovateľom došlo. V prípade, že adresát zásielky, v tomto prípade sťažovateľ resp. jeho splnomocnenec si zásielku osobne prevzal na pošte, je vylúčené aplikovať inštitút náhradného doručenia. Takýto postup by bol v rozpore s účelom a zmyslom ustanovenia upravujúceho inštitút náhradného doručenia, ako aj v rozpore s princípom právnej istoty.

20. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dodáva, že judikatúra najvyššieho súdu nebola vo veci uplatnenia fikcie doručenia v zmysle ustanovení správneho poriadku jednotná. Napríklad ešte v rozhodnutí sp.zn. 10Sžd/20/2011 zo dňa 25.04.2012, senát najvyššieho súdu uviedol, že ak sú splnené všetky zákonom stanovené podmienky, považuje sa posledný deň trojdňovej lehoty uloženia zásielky za deň jej doručenia a to aj v prípade, že sa adresát o uložení zásielky nedozvedel, príp. sa o uložení dozvedel, ale si ju vyzdvihol až po uplynutí tejto trojdňovej lehoty. Z posledných rozhodnutí najvyššieho súdu napr. sp.zn. 3Sžp/6/2013 zo dňa 17.09.2013, 4Sžo/67/2014 zo dňa 06.10.2015, 4Sžo/85/2015 zo dňa 01.03.2016, 3Sžo/101/2015 zo dňa 30.03.2016, 6Sžo/81/2015 zo dňa 25.01.2017, 3Sžo/245/2015 zo dňa 26.04.2017 je možné aj v tejto otázke konštatovať určitý názorový posun senátov najvyššieho súdu, keďže i uvedené rozhodnutia odôvodňujú prednosť faktického doručenia zásielky pred fiktívnym s akcentom na princíp právnej istoty.

21. Najvyšší súd s poukazom na vyššie citovanú právnu úpravu ako i aktuálnu judikatúru najvyššieho súdu mal za to, že napadnuté rozhodnutie žalovaného č. 24908/2016/D220-SLP/64586 zo dňa 25.10.2016 bolo sťažovateľovi doručené dňa 14.11.2016, a preto zákonom stanovená lehota dvoch mesiacov na podanie správnej žaloby začala sťažovateľovi plynúť dňa 14.11.2016, posledným dňom uvedenej lehoty na podanie správnej žaloby bol 14.01.2017. Vzhľadom na to, že sťažovateľ podal žalobu na krajskom súde elektronicky bez zaručeného elektronického podpisu (e-mailom) dňa 13.01.2017 a doplnil ju originálom dňa 16.01.2017 najvyšší súd konštatuje, že zákonom stanovená lehota na podanie správnej žaloby bola zachovaná.

22. Vzhľadom na to, že v danej veci neboli splnené zákonné podmienky, ktoré by odôvodňovali odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. d/ S.s.p., kasačný súd napadnuté uznesenie správneho súdu postupom podľa § 462 ods. 1 S.s.p. z dôvodu uvedeného v ustanovení § 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou správneho súdu bude v ďalšom konaní žalobu vecne prejednať s tým, že v rámci meritórneho prieskumu napadnutého rozhodnutia sa vysporiada s námietkami účastníkov konania a svoje rozhodnutie náležite odôvodní.

23. V súvislosti so žiadosťou sťažovateľa o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti najvyšší súd uvádza, že sťažovateľ (v kasačnom konaní zastúpený advokátom) uvedený procesný návrh žiadnym spôsobom nešpecifikoval resp. nezdôvodnil, pričom ani kasačný súd nezhliadol kumulatívne splnenie zákonom stanovených podmienok odôvodňujúcich priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, t.j., že by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom. Kasačný súd preto návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamietol.

24. Podľa § 469 S.s.p., ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a k vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd aj orgán verejnej správy sú viazaní právnym názorom kasačného súdu.

25. Súčasne krajský súd v novom rozhodnutí opätovne rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania (§ 467 ods. 3 S.s.p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.